

འབྲུག་གི་འབྲུབ་སྐྱོན་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠ |

THE PESTICIDES ACT OF BHUTAN 2000

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།

སོན་མ་ལྷན་ཁག།

Royal Government of Bhutan

Ministry of Agriculture

འབྲུག་གི་འབྲུབ་སྐྱོན་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠།

ལེའུ་	དཀར་ཆག	ཤོག་གྲངས།
ལེའུ་དང་པ་	འགོ་བརྗོད།	
༡	མིང་གནས་ རྩལ་ཚད་དང་ འགོ་བརྗོད་གས།	
༢	དམིགས་ཡུལ།	
༣	ངེས་ཚིག།	
ལེའུ་གཉིས་པ་	འབྲུབ་སྐྱོན་ནང་འབྲེན་ཚེང་སྐྱེར་དང་སྦྱོང་ཐངས།	
༤	ནང་འབྲེན་དང་བཟོ་བཅོས།	
༥	ཚེང་སྐྱེར་དང་ལག་ཁྲེར་ཚད་འཛིན།	
༦	སྦྱོང་ཐངས།	
ལེའུ་གསུམ་པ་	ཁྲིམས་ལུགས་དང་བྱ་སྐྱོའི་ལམ་ལུགས།	
༧	བཀོད་ཚོགས་གཞི་བརྗོད་འབད་ཐངས།	
༨	བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་སྐྱོའི་ལམ་ལུགས།	
༩	གནང་བ་ལྷ་ཞིའི་དོན་ལུ་ལྷ་ཚིག་ལུ་ཐངས།	
༡༠	གནང་བ།	
༡༡	གནང་བའི་དུས་ལུ་ན།	
༡༢	གནང་བ་ཆ་མེད་གཏང་ཐངས།	
༡༣	གནང་བ་ཆ་མེད་གཏང་མ་ད་དང་ ཡང་ན་ གནང་མ་བདུབ་པའི་སྐབས་མཐོ་གཏུགས་ འབད་ཐངས།	
༡༤	བཟླ་ཞིབ།	

ལེའུ་བཞི་པ་

ཞིབ་དཔྱད་གྱི་གནང་བ།

- ༡༥   འཇུ་ལ་ནི་ འཚོ་ལ་ཞིབ་དང་ དབང་བཟུང་འབད་ཐངས།
- ༡༦   དབང་བཟུང་དང་དོ་དམ་ ཡང་ན་ བཏོན་བཏང་བའི་སྐོར་ལས་ཉོགས་བཤད།
- ༡༧   དབྱེ་ཞིབ་དོན་ལུ་དཔེ་ཚད་ལེན་ཐངས།
- ༡༨   ཉེས་ཆད།

ལེའུ་ལྔ་པ་

སྒྲ་ཚོགས།

- ༡༩   ཁྲིམས་གྱི་ལམ་ལུགས།
- ༢༠   ཁྲིམ་ནང་གི་འབྲུབ་སྒྲུབ།
- ༢༡   ཡུན་ཚད་ཐལ་བའི་འབྲུབ་སྒྲུབ།

འབྲུག་གི་འབྲུབ་སྐྱོན་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠།

སྡོམ་བཅོམ་།

མི་སེར་གྱི་གཞུགས་ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་དང་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་གཞོན་ཉེན་བཀག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་སྐྱོན་
ཇུས་ཉེན་མེད་ལག་ལེན་འཐབ་ཐངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་བཅའ་ཁྲིམས།

ལེའུ་ ༡ པ།

འགོ་བཅོམ་།

༡ མིང་གནས་ རྩུབ་ཚད་དང་ འགོ་བཅུགས།

- ༡.༡ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ལུ་ “འབྲུག་གི་འབྲུབ་སྐྱོན་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༠” ཟེར་སྒྲུབ་ནི་ཨིན།
- ༡.༢ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་ལུ་འབྲུབ་ནི་དང་།
- ༡.༣ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་རང་ལུགས་གནམ་ལོ་ལུགས་ལོ་འབྲུག་ལོ་བྱེད་ ༥ པའི་ཚེས་ ༡༣ འམ་སྤྱི་ལོ་
༢༠༠༠ ཟླ་ ༧ པའི་ཚེས་ ༡༤ ལས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོས་ཨིན།

༢ དམིགས་ལུལ།

བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དམིགས་ལུལ་ཚུ་

- ༢.༡ བདེ་འབྲུབ་གཅིག་སྒྲིལ་འཛིན་སྐྱོང་ལག་ལེན་འཐབ་དུ་ལུ་ འབྲུབ་སྐྱོན་འདི་མཐའ་མཇུག་གི་ཐབས་
ཤེས་འབད་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ག་འདེ་ཉུང་ཉུང་འབད་སྡོམ་དགོ།
- ༢.༢ འབྲུག་ནང་ལུ་འབྲུབ་སྐྱོན་འོས་འབབ་ཅན་གྱི་རིགས་དང་ སྤུས་ཚད་ལེགས་ཤོམ་ངེས་གཏན་ཡོད་མི་
རྒྱུ་མ་གཅིག་བཏོན་ཚོགས་བཟོ་ནི།
- ༢.༣ འབྲུབ་སྐྱོན་དེ་ཚུ་གོས་སྟོན་དང་འཁྲིལ་བའི་ལག་ཤོག་ལས་མན་ཐབས་ངེས་གཏན་ཡོད་པ་བཟོ་ནི།
- ༢.༤ འབྲུབ་སྐྱོན་ལག་ལེན་ལུ་བརྟེན་པའི་མི་དང་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་གཞོན་སྐྱོན་ག་དེ་ཉུང་ཉུང་
བཟོ་ནི།

2.4. དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་ཏེ་འབྲུབ་སྒྲུབ་ཚོང་སྐྱོར་གི་ལུ་ཚུ་སྒྲེར་སྟེ་ལུ་སྒྲོད་ཚོགས་བཟོ་ནི།

3 རེས་ཚིག་

བཅས་ཁྲིམས་འདི་ནང་ལུ་ལོགས་སུ་གོ་དགོས་འབད་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་དེ་མིན་:-

- 3.1 “སློན་པོ་” ཟེར་མི་འདི་ སོ་ནམ་སློན་པོ་ལུ་གོ།
- 3.2 “བཀོད་ཚོགས་” ཟེར་མི་འདི་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ལེ་ལུ་ 3 པ་ལྟར་དུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ཡོད་པའི་འབྲུབ་སྒྲུབ་བཀོད་ལུ་གོ།
- 3.3 “དུང་ཆེན་” ཟེར་མི་འདི་ བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་དུང་ཆེན་ལུ་གོ།
- 3.4 “དབང་ཚད་ཅན་གྱི་འགོ་དཔོན་” ཟེར་མི་འདི་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དོན་ཚན་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་སློན་པོ་གིས་བསྐོ་བཞག་འབད་ཡོད་མི་གི་འགོ་དཔོན་ལུ་གོ།
- 3.5 “འབྲུབ་སྒྲུབ་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུབ་ག་ཅེ་རང་ཨིན་རུང་བཀག་ཐབས་འབད་ནི་དང་མེད་པ་གཏང་ནི་ ཡང་ན་ ཚད་འཛིན་འབད་ནི་ལུ་དམིགས་པའི་ རྒྱུ་རྐྱེན་དང་ ཡང་ན་ རྒྱུ་རྐྱེན་འབད་ཡོད་མི་ཅིག་ལུ་གོ་ནི་དང་ དེ་ནང་ལུ་མི་དང་སེམས་ཅན་ལུ་ནད་གཞི་སྐྱེལ་མི་གི་ནད་འབྲུབ་དང་ བཟའ་བཏུང་དང་སོ་ནམ་ལུ་བརྟེན་པའི་ཟུང་ལེན་དང་ ཤིང་ལུ་བརྟེན་པའི་འཕྲོན་སྐྱེད་ ཡང་ན་ སེམས་ཅན་གྱི་ཆག་ཚུ་གི་འཕྲོན་སྐྱེད་ཚུ་བཟོ་བཅོས་འབད་མཉམ་པུ་བསགས་བཞག་པ་སྐྱེལ་འབྲེན་འབད་མཉམ་པུ་ ཡང་ན་ ཚོང་སྐྱོར་འབད་མཉམ་པུ་གཞོན་སྐྱོན་དང་ བར་རྒྱུན་རྒྱུ་བམིའི་སྤོ་ཤིང་རིགས་དང་སེམས་ཅན་དང་བཅས་ར་ལུ་མ་དགོ་མི་ཚུ་དང་ ཡང་ན་ སེམས་ཅན་ཚུ་གི་གཞུགས་ཀྱི་ནང་ན་ དང་གྱི་ཁ་ལུ་ཡོད་མི་འབྲུབ་སེམས་ཅན་དང་མཐོང་མ་ཚུ་གསལ་པའི་ལྷན་འབྲུབ་ཀྱི་རིགས་དང་ ཡང་ན་ བཟའ་བཏུང་ལུ་བཀག་ཐབས་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་སྒྲུབ་འབད་གཏང་དགོ་པའི་རིགས་ཚུ་ཡང་ཚུད་པ་ཨིན། དེ་མ་ཚད་གཞན་ཡང་ལུང་ལུ་ཚུ་གི་སྐྱེས་ཚད་ ཚད་འཛིན་འབད་ནི་དང་འདབ་མ་བུད་ཐབས་སྐྱུ་ཐབས་ཚུ་གི་དོན་ལུ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་ ཡང་ན་ དོག་མ་སྐབ་ཐབས་དང་དོག་མ་མ་ལུགས་ལས་བུད་ནི་བཀག་ཐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་ དོག་མ་དང་ལོ་ཕོད་དེ་ཚུ་བསྐྱེད་བཞག་འཛིན་འབད་

བཞགཔ་ད་དང་སྐྱེལ་འབྲེན་འབདམ་ད་མེདཔ་མ་ཤོར་ནི་གི་དོན་ལུ་དེ་ཚུ་མ་བསྐྱབ་པའི་ཉེ་མ་དང་ལུལ་
ལས་གཏོར་ནི་གི་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚུ་ཡང་ཚུདཔ་ཨིན།

3.6 “བཟོ་བཅོས་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུབ་སྐྱབ་གི་གྲུག་སྐྱིག་རྒྱབ་ནི་དང་སྐྱབ་བསེ་ནི་སྐྱབ་སྐྱོར་གི་ལམ་
ལུགས་བཅུམ་ནི་དང་ རྒྱུ་སྐྱོར་འབད་ནི་ བཟོ་ནི་དང་བསྐྱམ་ནི་ ལ་ཡིག་བཏགས་ནི་ ཡང་ན་
འབྲུབ་སྐྱབ་ཚུ་ཚོང་སྐྱར་གི་དོན་ལུ་བཅོ་ལ་རྒྱབ་ནི་ཚུ་ལུ་དགོ།

3.2 “ལ་ཡིག་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུབ་སྐྱབ་གུ་དང་ ཡང་ན་ དེ་དང་སྐྱགས་ཏེ་ཡོད་པའི་ཡིག་རིགས་
དཔར་བསྐྱབ་ ཡང་ན་ རིས་མེད་ཐོག་ལས་བཀོད་ཡོད་མི་ཚུ་དང་ ཡང་ན་ འབྲུབ་སྐྱབ་ཉོད་གི་
ནང་ན་ལས་དང་ ཡང་ན་ ཨྱི་ལ་ལས་སྐྱགས་སྐྱར་བཀོད་ཡོད་པ་དང་ ཡང་ན་ འབྲུབ་སྐྱབ་ཤོག་
བསྐྱམ་ཚུང་ཀུ་ཚུ་གུ་བཀོད་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་གོ།

3.4 “རྒྱུ་ལུགས་མཐོ་ཚད་” (ཨེམ་ཨར་ཨེལ་) ཟེར་མི་འདི་ བཟའ་བཏུང་དང་སོ་ནམ་ལུ་བརྟེན་
པའི་ཟུངས་དང་ ཡང་ན་ སེམས་ཅན་གི་ཆག་ཚུ་ནང་ལུ་ཁྲིམས་མཐུན་གི་ཐོག་ལས་རོས་ལེན་དང་
ཚོག་ཚད་བཟོ་སྟེ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལུགས་མཐོ་ཚད་དང་ འཁྲིལ་དགོས་ཡོད་མི་དེ་ལུ་གོ།

3.8 “ཚོང་སྐྱར་” ཟེར་མི་འདི་ བཅོང་ནི་གི་དོན་ལུ་སྐྱོད་པ་དང་ འགྲེམས་སྟོན་འབད་ནི་ བཅོང་ནི་
དོན་ལུ་འཆང་ནི་དང་ བཅོང་ནི་དོན་ལུ་བསགས་ཏེ་བཞག་ནི་ཚུ་ལུ་གོ།

3.10 “ནད་འབྲུབ་གཅིག་སྐྱིལ་འཛིན་སྐྱོང་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུབ་སྐྱབ་ལག་ལེན་འབབ་དགོས་ཏུང་སུ་
བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ཐབས་ཤེས་གཞན་ཚུ་དང་ ལྷག་པར་དུ་སྲོག་ཆགས་གཅིག་གིས་གཅིག་མེདཔ་
བཏང་ཚུགས་ནི་ཐབས་ཤེས་དང་རིག་རྩལ་གི་ཐབས་ཤེས་ ལྷང་སོན་རིགས་སྐྱེལ་ཐབས་ཤེས་དང་
ནད་འབྲུབ་གི་དུས་ཚོད་མིན་པའི་སྐབས་སུ་གསོ་སྐྱོང་འབད་ནི་གི་ཐབས་ཤེས་རྣམ་པ་སྐྱེལ་
གཅིག་སྐྱིལ་གི་ཐོག་ལས་འཛིན་སྐྱོང་འབབ་ནི་ལུ་གོ།

3.12 “མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱངས་” ཟེར་མི་འདི་ ས་ཆ་ ཚུ་དང་ རྒྱུང་ རི་ཁའི་སྲོ་ཤིང་དང་སེམས་
ཅན་གི་རིགས་ལ་སོགས་པ་ སྲོག་ཆག་ཚུ་དང་གཅིག་ལུ་གཅིག་བརྟེན་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་
ལུ་གོ།

ལེའུ་ ༢ པ།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདྲེན་ ཚོང་སྐྱར་དང་སྲོད་བཅས།

༤ རྒྱལ་འདྲེན་དང་བཅོམ་བཅོས།

- ༤.༡ མི་གར་འབད་རུང་བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ལུ་ཚོགས་ལུ་ཡོད་མི་དེ་གུ་ལུ་དབང་ཚད་སྲོད་དེ་
ཡོད་མི་གི་འབྲུག་རྒྱལ་རྒྱུ་རྒྱུ་གཅིག་ལྟར་འདྲེན་འབད་ཚོགས་ཨིན།
- ༤.༢ རྒྱལ་པོ་གིས་བཀོད་ཚོགས་དང་གོས་བསྟུན་ཐོག་ལས་འབྲུག་རྒྱལ་བཅོམ་བཅོས་ཀྱི་གནང་སྟངས་ཁྲིམས་
བཀོད་འབད་ཡོད་པ་ཅིན་རྒྱུ་རྒྱུ་གཅིག་མ་གཏོགས་ མི་གིས་ཡང་འབྲུག་རྒྱལ་བཅོམ་བཅོས་འབད་མི་
ཚོགས།
- ༤.༣ ལེའུ་ ༢ པའི་ནང་གསལ་སྡེ་ཚན་ ༤.༡ པ་དང་འཁྲིལ་མ་དགོ་པའི་ཐོག་ལས་གཞུང་གི་ལས་སྡེ་
ཚུ་ལུ་ལུང་མ་སྤུང་སྲོད་དང་ རགས་ཚལ་སྤུང་སྲོད་ རྒྱོ་མོར་སྤུང་སྲོད་དང་ མིའི་གཞུགས་ཁམས་
འཕྲོད་བསྟེན་ལུ་གཞོན་པའི་ནང་འབྲུག་སྤུང་སྲོད་ཀྱི་ལུ་འགན་ཡོད་པ་ལས་དེ་ཚུ་གིས་འབྲུག་རྒྱལ་ཚུ་
ནང་འདྲེན་འབད་ཚོགས་ཨིན་རུང་ དེ་ཚུ་བཅོང་ཞི་དང་སྲོད་ཞིའི་དོན་ལུ་བཀམ་སྟེལ་འབད་ནི་ཚུ་
བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་གནང་བ་དང་འཁྲིལ་དགོ།

༥ ཚོང་སྐྱར་དང་ལག་ཁྲེར་ཚད་འཛིན།

- ༥.༡ མི་གར་ཨིན་རུང་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་འཁྲིལ་བའི་དབང་ཚད་གནང་ཡོད་པའི་འབྲུག་རྒྱལ་
རྒྱུ་རྒྱུ་གཅིག་བཅོང་ཚོགས་ཨིན།
- ༥.༢ མི་གར་ཨིན་རུང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞག་སའི་ས་ཁོངས་དེ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་ནང་དོན་ལྟར་གྱི་ལག་
ཁྲེར་ནང་འཁོད་ཡོད་མི་གི་ས་ཁོངས་རྒྱུ་རྒྱུ་གཅིག་ལྟར་བཅོང་ཚོགས་ཨིན།
- ༥.༣ འབྲུག་རྒྱལ་བཅོང་མི་འདི་གཅིག་གི་ཀྱི་གནས་ཚད་དགོ་མི་དང་འཁྲིལ་བའི་མི་ཅིག་དང་སློ་གཏད་
ཚུགས་པ་འབྲུག་རྒྱལ་ཏེན་སྤུང་གི་ལག་ལེན་ཚུལ་མཐུན་འབབ་ནི་གི་སྐོར་ལས་བད་སྲོད་བྱིན་ཚུགས་
པའི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་མི་ཅིག་དགོ།

4.2 འབྲུབ་སྒྲིལ་བཅོང་མི་དེ་གིས་དུས་ཚད་ཐལ་མི་གི་འབྲུབ་སྒྲིལ་ཚུ་བསམགས་ཏེ་བཞག་མི་ཚོགས་དང་
དེ་ཚུ་ཁྲིམས་ལུགས་ནང་ཁ་གསལ་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་ལམ་ལུགས་ལྟར་དུ་མེད་པ་བཟོ་དགོ།

6. ལྷོད་ཐངས།

6.1 འབྲུབ་སྒྲིལ་དེ་ག་ཅི་གི་དོན་ལུ་སྤྱོད་ཚོགས་འབད་གནང་བ་སྤོད་ཡོད་མི་རྒྱུ་མ་ཅིག་གི་དོན་ལུ་དང་
ལས་རིགས་མཁམ་པའི་ལག་ལེན་དང་འབྲེལ་ཏེ་རྒྱུ་མ་གཅིག་སྤྱོད་ཚོགས་ཡིན། ལས་རིགས་
མཁམ་པའི་ལག་ལེན་ཟེར་མི་དེ་ནང་ལུ་བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་སྤོད་པའི་ཕ་དོན་ཚུ་གང་འོས་དང་འབྲེལ་
ཏེ་འབད་དགོ་པ་ཡོད་མི་ཚུ་ཡང་ཚུད་པ་ཡིན།

ལེའུ་ 3 པ།

ཁྲིམས་ལུགས་དང་བྱ་སྤོའི་ལམ་ལུགས་ལག་ལེན།

2) བཀོད་ཚོགས་གཞི་བཙུགས་འབད་ཐངས།

- 2.1 བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ལུ་བཀོད་ཚོགས་ཅིག་གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ།
- 2.2 སོ་ནམ་སློན་པོ་གིས་བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་མི་དང་གི་འཛིན་ ནུང་ཚེན་ཚུ་བསྐོ་བཞག་འབད་དགོ།
འཇུག་མིའི་དུས་ལུ་ན་དེ་ལོ་ངོ་ 4 ཚུན་དང་ དེའི་ལུལ་ལས་དུས་ཚད་ཡར་སང་འབད་ཚོགས་
ཡིན། བཀོད་ཚོགས་དེ་ནང་ལུ་གཤམ་གསལ་ལས་རིགས་ཚུ་ནང་ ལས་ཀྱི་མཁམ་མཚོག་ཚུ་གཙོ་
བོར་བཏོན་ཏེ་བཙུགས་དགོ།
- ག) ཞིབ་འཚོལ་དང་གོང་འཕེལ་ཞབས་ཏྲིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགོ་འཛིན།
- ཁ) སྤུས་ཚད་ཚད་འཛིན་དང་ཁྲིམས་ལུགས་ལས་གཞུང་གི་འགོ་འཛིན།
- ག) རྒྱལ་ཡོངས་སྤོ་ཤིང་སུང་སྤྱོད་ལྷེ་བའི་འགོ་འཛིན།
- ང) རྒྱ་སྤྱོད།
- ཅ) མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས།
- ཆ) རྒྱལ་ཚལ།

- ཇ) རྩོམ་གྱི་ཀློང་ལམས་བརྟག་དཔྱད་རིག་པ།
- ཉ) འབྲུག་དང་རྒྱུང་མའི་རིག་པ།
- ཏ) གསོ་བ།
- ཐ) རྩོམ་གྱི་ཀློང་ལམས་བལྟ་རྟོག།
- ད) ཞིབ་འཇོལ།
- ན) ལྷན་ཚོགས་རིག་པ།
- ང) རྩོམ་ལམ་ལུངས།

༤ བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ལམ་ལུགས།

- ༤.༡ བཀོད་ཚོགས་དེ་གིས་ཁོང་རའི་བྱ་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་ཚུ་བཅུ་ཚོགས།
- ༤.༢ བཀོད་ཚོགས་དེ་ལུ་བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ལག་ལེན་འབབ་ནི་གཏོག་ལུ་དགོ་པའི་གནང་བ་སྤོང་ནི་དང་ལམ་སྟོན་ཚུ་བཟོ་ནིའི་དབང་ཚད་ཡོད།
- ༤.༣ བཀོད་ཚོགས་དེ་གིས་གནང་བ་བྱིན་ཚར་བའི་ལས་རིམ་ཚུ་ལུ་འོས་འབབ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་བལྟ་ཞིབ་འབད་ཚོགས།

༥ གནང་བ་ལུ་ནིའི་དོན་ལུ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ཐངས།

- ༥.༡ འབྲུག་རྒྱལ་ནང་འབྲེན་དང་བཟོ་བཅོས་འབད་འདོད་ཡོད་མི་དེ་གིས་ གནང་བ་ལུ་ནི་གཏོག་ལུ་གསལ་བཀོད་འབད་ཡོད་པའི་ལམ་ལུགས་ལྟར་དུ་ལྷན་ཚོགས།
- ༥.༢ ལུ་མི་དེ་གིས་ལམ་སྟོན་ནང་ཁ་གསལ་འཁོད་ཡོད་མི་ལྟར་གྱི་གནས་ཚུ་དང་སྒྲགས་ཏེ་བཀོད་ཚོགས་ལུ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ཐངས།

70   **གནང་བ།**

70.1   ལྷོ་ཚོན་ 72 པ་དང་དེའི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་འཕྲིལ་ཏེ་བཟོ་ཡོད་པའི་ལུ་ཡིག་ཅིག་ཐོབ་ཞིན་མ་ལས་
བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་ལུ་ཡིག་ལུ་མི་འདི་ལུ་བཀའ་ཉི་གེ་ལ་ཚིག་ཚུ་དང་གནང་བ་གནང་ནི་ལུ་འོས་
འབབ་ཡོད་པའི་བྱ་གསལ་བཞེད་གནང་མ་ཅིན་འབྲུབ་སྐྱེན་གྱི་གནང་བའི་ལག་ཁྱེར་སྔོན་ཚོགས།

70.2   གལ་སྲིད་བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་ལྷོ་ཚོན་ 72 པའི་ནང་གསལ་གྱི་གནང་དོན་གང་རུང་ཅིག་ལུ་ངེས་
ཤེས་མ་འདྲོངས་པ་ཅིན་འབྲུབ་སྐྱེན་གྱི་གནང་བ་སྔོན་ནི་མི་འོང་། དེ་མ་ཚད་བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་སྔོན་ནི་གི་དོན་ལུ་ཉེ་མ་ལས་གནང་བ་སྔོན་ཡོད་པའི་འབྲུབ་སྐྱེན་གྱིས་ལང་མས་
མནོ་བ་ཅིན་གནང་བ་ཆ་མེད་གཏང་ནིའི་དབང་ཚད་ཡོད།

70.3   བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་འབྲུབ་སྐྱེན་གནང་བ་སྔོན་ནི་གི་མི་གལ་རང་འབད་རུང་ད་ངེས་གྱི་ཚོན་རིག་དང་
འཕྲུལ་རིག་གི་ཤེས་ཡོན་དང་བསྐྱེད་ཏེ་གཞི་བཙུགས་འབད་ཡོད་པ་ད་ དེ་ལུ་འབྲུབ་སྐྱེན་སྔོན་ཐངས་
གྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ཚད་ལྡན་གྱི་གནས་སྤངས་དང་ཚུལ་མཐུན་ཡོད་པ་དང་ འབྲུབ་སྐྱེན་སྔོན་ཞིན་མ་
ལས་གཤམ་གསལ་དང་མཐུན་དགོ་མི་ཚུ་ཚུལ་མཐུན་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་འབྲུབ་སྐྱེན་དེའི་
གནང་བ་ངེས་གཏན་སྔོན་མི་ཚོགས།

- ཀ)   ཕན་ལུགས་ལང་མ་འབད་ཡོད་པ།
- ཁ)   བཀའ་དགོ་པའི་ནགས་ཚལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཚུ་ལུ་དོན་མེད་གྱི་ན་རྩུག་ཕོག་ནིའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལུ་
མ་འགྲོལ།
- ག)   དེ་གིས་འབད་མི་དང་སེམས་ཅན་གྱི་གཞུགས་ཁམས་ལུ་མ་གོད་པ།
- ང)   དེ་གིས་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལུ་མ་གོད་པ།
- ཅ)   གནང་བའི་དུས་ལུ་ནང་འཁོད་ལུ་འཐོན་སྐྱེད་གྱི་སྐྱུས་ཚད་ངེས་གཏན་ཡོད་པ།

71   **གནང་བའི་དུས་ལུ་ན།**

71.1   འབྲུབ་སྐྱེན་གྱི་གནང་བའི་དུས་ལུ་ན་དེ་ལོ་ངོ་ 4   ཚུན་ཨིན་རུང་ འབྲུབ་སྐྱེན་གྱི་གནང་བ་ཐོབ་མི་ངོ་
མ་དེ་གིས་ལོ་ངོ་ 4   ཚང་བའི་མཚུགས་ལུ་བ་འབད་ཐོག་ལས་ཐོ་བཀོད་ལོག་སྟེ་རང་འབད་ཚོགས།

12 གནང་ཆ་མེད་གཏང་ཐངས།

12.1 འབྲུབ་སྐྱོན་ཚུ་གཤམ་གསལ་གྱི་གནད་དོན་ལྟར་དུ་ཐོན་སོང་པ་ཅིན་ བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་གནང་བ་
ཆ་མེད་གཏང་ཚོགས།

ཀ) བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་ལ་ལུ་ འབྲུབ་སྐྱོན་དེ་ལུ་དུག་ཤུགས་ཡོད་པ་དང་ ཡང་ན་ ཕན་
ཤུགས་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་འབྲུབ་སྐྱོན་གྱི་གནང་བ་འཕྲོ་མཐུད་དེ་སློད་མ་ཚུགས་པ་འབད་
ཆ་བཞག་པ་ཅིན། ཡང་ན་:

ཁ) འབྲུབ་སྐྱོན་དེ་བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དགོངས་དོན་ཚུ་དང་ ཡང་ན་ ལག་ཁྲེར་གྱི་དོན་ཚན་
ཚུ་དང་མ་འཁྲིལ་བ་ཅིན།

13 གནང་བ་ཆ་མེད་གཏང་མ་ད་དང་ ཡང་ན་ གནང་མ་བཏུབ་པའི་སྐབས་མཐོ་གཏུགས་འབད་ཐངས།

13.1 ལུ་ཚིག་ཕུལ་མི་ཅིག་ལུ་བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་གནང་བ་མ་སློད་པ་ད་དང་ ལོག་སྟེ་གནང་བ་མ་སློད་པ་ད་
ཡང་ན་ གནང་བ་ཆ་མེད་བཏང་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ངེས་ཤེས་མ་འདྲོངས་པ་ཅིན་ ལུ་ཚིག་ཕུལ་མི་འདི་
གིས་སློན་པོ་ལུ་མཐོ་གཏུགས་འབད་ཚོགས། སློན་པོ་གིས་གོས་ཐོག་ག་བཅད་མི་དེ་མཐའ་དཔུད་གྱི་
གོས་ཚོད་ཡིན།

14 བཟླ་ཞིབ།

14.1 སོ་ནམ་ལྟན་ལག་གི་སྤྱི་ཚད་ཚད་འཛིན་དང་ཁྲིམས་དོན་ལུ་གཡོག་སྟེ་ཚན་གིས་འབྲུབ་སྐྱོན་ཚུ་གི་
སྤྱི་ཚད་བཟླ་ཞིབ་འབད་དེ་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་ཚུ་དང་ ངེས་གཏན་འཁྲིལ་ཚུགས་པ་བཟོ་
དགོམ་མ་ཚད་ དེ་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོན་ལུ་ཅིག་ཡང་ བཀོད་ཚོགས་ལུ་གོས་བསྐྱར་དང་གོས་ཚོད་གྱི་དོན་
ལུ་ཕུལ་དགོ།

ལེའུ་ ུ་ པ།

ཞིབ་དཔྱད་གྱི་གནང་བ།

༡༥ འཇུལ་ནི་ འཚོལ་ཞིབ་དང་ དབང་བཟུང་འབད་ཐངས།

༡༥.༡ རྫོན་པོ་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་འདི་གི་ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་དབང་
ཚད་ཅན་གྱི་འགོ་དཔོན་ཚུ་བསྐོ་བཞག་འབད་ཚེ་ག།

༡༥.༢ དབང་ཚད་ཅན་གྱི་འགོ་དཔོན་དེ་གིས་ འབུབ་སྐྱེན་བཞག་ས་གཏེ་ཨིན་རུང་དེ་ནང་དང་ དེ་མ་ཚད་
འབུབ་སྐྱེན་བཞག་ས་ཨིན་མས་མནོ་བའི་འོས་འབབ་ཅན་གྱི་ས་གནས་དང་མཛོད་ཁང་ཚུ་ནང་ལུ་
འཇུལ་ཐག་ཚེ་ད།

༡༥.༣ དབང་ཚད་ཅན་གྱི་འགོ་དཔོན་དེ་གིས་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་འཚོལ་ཞིབ་འབད་ནི་དང་འཚོལ་ཐང་ད་ལུ་
བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འུ་ནང་དོན་ལྟར་དུ་ ཉེས་སྲོད་འབད་ཡོད་པའི་འབུབ་སྐྱེན་གྱི་བཅུགས་སྲོད་
ཨིན་མ་བཟུམ་སྤེམ་མོ་ཚུ་གས་པའི་འོས་འབབ་ཅན་གྱི་ཅ་ཆས་ག་ཅི་རང་ཐོབ་རུང་དབང་བཟུང་དང་དོ་
དམ་འབད་ནི་དང་ ཡང་ན་ བཏོན་བཏང་ནི་ཚུ་འབད་ཚེ་ག།

༡༥.༤ དབང་ཚད་ཅན་གྱི་འགོ་དཔོན་དེ་གིས་གོང་གསལ་གྱི་ཅ་ཆས་དེ་ཚུ་དབང་བཟུང་དང་ དོ་དམ་ ཡང་
ན་ བཏོན་བཏང་མི་ཚུ་དོན་སྲིན་འོང་ཐབས་ལུ་ངོ་རྟོགས་བཀའ་ལཱ་ནི་ ཐེ་འུ་རྒྱ་བཞི་ ཡང་ན་ ཉེན་
སྲུང་འབད་བཞག་ཚེ་ག།

༡༦ དབང་བཟུང་དང་དོ་དམ་ ཡང་ན་ བཏོན་བཏང་བའི་སྐོར་ལས་ཉོགས་བཤད།

༡༦.༡ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་དབང་བཟུང་དང་ དོ་དམ་ ཡང་ན་ བཏོན་བཏང་ཡོད་པའི་ཅ་
ཆས་གང་རུང་ལུ་དགོས་འདོད་བཟོ་མི་དེ་གིས་ དབང་བཟུང་དང་ དོ་དམ་ ཡང་ན་ བཏོན་
བཏང་ཞིན་མ་ལས་ཉེན་མ་བདུན་གྱི་ནང་འཁོད་ནམ་རང་ཨིན་རུང་ཁྲིམས་གྱི་འདུན་ས་ལུ་ཉོགས་
བཤད་ལུ་ཚེ་ག།

༡༤.༢ རོན་ཚན་འདིའི་ནང་དོན་ལྟར་དུ་དབང་བཟུང་དང་དོད་མ་ ཡང་ན་ བཏོན་བཏང་ཡོད་མི་ཚམས་དེ་
ཚུ་དོན་ཚན་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཉོགས་བཤད་བཀོད་མི་མ་ཐོན་པ་ཅིན་གཞུང་གི་རྒྱ་དངོས་གངས་སུ་
ཚུད་པ་ཡིན་མ་ལས་ དེ་ཚུ་མེད་པ་གཏང་ནི་དང་ ཡང་ན་ རློན་པོའི་བཀའ་རྒྱ་ལྟར་དུ་འབད་དགོ།

༡༥ དབྱེ་ཞིབ་དོན་ལུ་དཔེ་ཚད་ལེན་ཐངས།

༡༥.༡ དབང་ཚད་ཅན་གྱི་འགོད་པོན་དེ་གིས་བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་གི་དོན་
ལུ་འབྲུབ་སྒྲུན་གང་རུང་གི་དཔེ་ཚད་ལེན་ཚོགས།

༡༤ ཉེན་ཚད།

༡༤.༡ མི་གར་འབད་རུང་བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་ ཡང་ན་ ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་ལས་འགལ་བའི་ཉེས་སྲོད་
འབད་ཡོད་པ་ཅིན་ ཉེས་བྱ་ཕོག་དགོཔ་ཡིན་མ་ལས་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་བའི་བཙོན་
ཁྲིམས་ཡང་ཕོག་སྲིད།

ལེའུ་ ༥ པ།

སྒྲ་ཚོགས།

༡༤ ཁྲིམས་གྱི་ལམ་ལུགས།

༡༤.༡ རློན་པོ་གིས་ བཀོད་ཚོགས་དང་གོས་བསྐྱུན་ཕོག་ལས་བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་ འདི་ནང་གི་དོན་
ཚན་ཚུ་དོན་སྲིན་གྱི་ལག་ལེན་འཐབ་དོན་ལུ་ ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་བརྩམ་ཚོགས་མ་ཚད་ ལྷག་པར་དུ་
གཤམ་གསལ་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་བརྩམ་ཚོགས།

༡) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་ནང་དོན་ལྟར་དུ་ལུ་ཡིག་ཕུལ་ཐངས་དང་ སློལ་སྲོད་དགོཔ་ཚུ་གི་
ལམ་ལུགས་གསལ་བཀོད་འབད་ནི།

༢) གནང་བ་དང་ལག་ཁྱེར་སྲོད་ནིའི་གནད་དོན་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་སྤྱིར་བཏང་དོན་ཚན་ཚུ་བཀོད་
ནི།

- ག) དཔེ་ཚད་ཚུ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ལེན་ནི་གི་ལམ་ལུགས་གསལ་བཀོད་འབད་ནི།
- ང) འབྲུབ་སྒྲུབ་གྱི་དོན་ལུ་ཕྱག་སྐྱེགས་བཀོད་ནིའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་བཟོ་ནི།
- ཅ) འབྲུབ་སྒྲུབ་བཟོ་བཅོས་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ཐབས་ཤེས་བཏོན་ནི་དང་ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་ལམ་ལུགས་ཚུ་གསལ་བཀོད་འབད་ནི།
- ཆ) འབྲུབ་སྒྲུབ་ཚུ་གི་ལ་ཡིག་བཏགས་ནི་དང་བསྐྱམ་ལུགས་དང་འབྲུབ་སྒྲུབ་གྱི་ལ་ཡིག་ཚུ་ནང་གཞན་དོན་བཀོད་དགོཔ་ཚུ་གི་ལམ་ལུགས་གསལ་བཀོད་འབད་ནི།
- ཇ) ཟུ་ཆས་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ཇུས་བྱུགས་ཀྱི་མཐོ་ཚད་ཁྲིམས་ལུགས་བཟོ་ནི།
- ཉ) དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲུབ་སྒྲུབ་ཚུ་གི་སྲོད་ཐངས་དང་དེ་ཚུ་གི་ཉེན་སྲུང་འབད་ཐངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་བཟོ་ནི།
- ཏ) འབྲུབ་སྒྲུབ་སྤངས་འབད་སྐྱེལ་འབྲེན་དང་ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ་ཚུ་གི་དོན་ལས་འགྲུབ་ཚུ་གསལ་ནི་གི་སྐོར་ལས་གཞན་དོན་ཚུ་གསལ་བཀོད་འབད་ནི།
- ཐ) འབྲུབ་སྒྲུབ་གྱི་སྐོར་ལས་གསལ་བསྒྲགས་འབད་ནིའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་བཟོ་ནི།
- ད) འབྲུབ་སྒྲུབ་ཚད་འཛིན་འབད་ཚུ་གསལ་ཐབས་དང་སྲོད་ཚོགས་མ་ཚོགས་པའི་ཚད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ཚུ་གསལ་བཀོད་འབད་ནི།

20 ཁྲིམ་ནང་གི་འབྲུབ་སྒྲུབ།

20.1 ལེ་ཅུ་ 2 པ་དང་འབྲེལ་མ་དགོཔར་ཁྲིམ་ནང་སྲོད་ནི་རྒྱུང་མ་གཅིག་གི་དོན་ལུ་མཁོ་བའི་འབྲུབ་སྒྲུབ་ཚུ་སློབ་པོ་གིས་འབྲེལ་ཡོད་ལྷན་ཁག་ཚུ་དང་གོས་བསྐྱུན་ཐོག་ལས་ནང་འབྲེན་དང་ ཉེ་བཅོང་དང་ སྲོད་ནི་གི་ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་མ་བརྩམས་ཚུ་ཚོད་ལུ་གནང་བམེད་པར་ནང་འབྲེན་དང་ཉེ་བཅོང་དང་སྲོད་ཚོགས།

༢༡ ཡུན་ཚད་ཐལ་བའི་འབྲུབ་སྐྱེན།

༢༡.༡ ཞིང་ལས་པ་ཅིག་ལུ་ ཡུན་ཚད་ཐལ་བའི་མཁོ་མེད་ཀྱི་འབྲུབ་སྐྱེན་རྙིང་མ་ཚུ་ཡོད་པ་ཅིན་ གཏེ་ལས་
རྟོ་ཡོད་མིའི་ངོ་ཚབ་དེ་ལུ་ལོག་སྟེ་སྤོད་ཚོགས་མ་ཚད་ངོ་ཚབ་དེ་དང་ ཡང་ན་ བཙོང་མི་དེ་གིས་
འབྲུབ་སྐྱེན་དེ་ཚུ་ལམ་ལུགས་ལྟར་དུ་འབད་བཞོན་ཚོགས་ལུ་ཕུལ་དགོ།